

แบบขอส่งเอกสารการเผยแพร่บทความวิจัย เพื่อใช้สำหรับการเสนอขอจบการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2563

ชื่อ - นามสกุล (นาย/นาง/นางสาว) ศศิธร มณเฑียร รหัสประจำตัว ๕๕๖๖๒๘๐๑๐๘
นักศึกษา หลักสูตรมหาบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
ศึกษาที่ มหาวิทยาลัย ศูนย์
เป็นนักศึกษา ภาคปกติ ภาคพิเศษ เข้าศึกษาภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2555
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ บ้านเลขที่ 241/326 หมู่ 4 ตำบล พนมไพร อำเภอ พนมไพร จังหวัด นครศรีธรรมราช
รหัสไปรษณีย์ 81170 โทรศัพท์ 0888594938 แฟกซ์ อีเมล
หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้

มีความประสงค์ขอเสนอส่ง บทความวิทยานิพนธ์ บทความการค้นคว้าอิสระ ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

ชื่อเรื่องบทความ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โมเดลเป็นฐานที่เน้นทักษะการเขียน
เพื่อเตรียมความพร้อมทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตศึกษาศาสตร์
ระดับปริญญาตรี

ภาษาอังกฤษ THE DEVELOPMENT OF PROBLEM-BASED LEARNING INSTRUCTIONAL MODEL
FOCUS ON STUDY SKILLS TO PROMOTE PROBLEM SOLVING SKILLS AND LEARNING MANAGEMENT
SKILLS FOR UNDERGRADUATE STUDENT TEACHERS

ชื่อวารสาร การศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ระดับนานาชาติ ระดับชาติ
เป็นวารสารของประเทศ ไทย ปีที่ 13 ฉบับที่ 36 หน้า

นำเสนอในที่ประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ (Proceedings) (เป็นรวมเล่มบทความฉบับเต็มไม่ใช่บทคัดย่อ)

ชื่อเรื่องบทความ ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โมเดลเป็นฐานที่เน้นทักษะการเขียน
เพื่อเตรียมความพร้อมทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตศึกษาศาสตร์
ระดับปริญญาตรี

ภาษาอังกฤษ EFFECTS OF USING PROBLEM-BASED LEARNING INSTRUCTIONAL MODEL
FOCUS ON STUDY SKILLS TO PROMOTE PROBLEM SOLVING SKILLS AND LEARNING
MANAGEMENT SKILLS FOR STUDENT TEACHERS

ชื่องานประชุมทางวิชาการ การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
วัน/เดือน/ปี ที่จัดประชุม 1 พฤษภาคม 2563 หน่วยงานที่จัดประชุม วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มอ.วไลยอลงกรณ์
สถานที่ประชุม มอ.วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเทศ ไทย

เป็นการประชุมทางวิชาการ ระดับนานาชาติ ระดับชาติ อื่นๆ
การนำเสนอ แบบบรรยาย (Oral Presentation) แบบโปสเตอร์ (Poster Presentation)

การเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ได้ดำเนินการตามข้อความข้างต้นแล้ว และได้แนบหลักฐานการเผยแพร่ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องมาด้วยแล้ว

ลงชื่อ ศศิธร มณเฑียร
(นางสาวศศิธร มณเฑียร)

นักศึกษา วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2563

คำรับรอง

ขอรับรองว่า (นาย/นาง/นางสาว)..... ศิริมาน เสรี.....
 ได้เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ตามรายละเอียดที่ระบุข้างต้นเรียบร้อยแล้ว และได้ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
 เห็นสมควรเสนอขอส่งเอกสารการเผยแพร่บทความวิจัยได้

ลงชื่อ..... <u>นาง อรุณ</u> (..... <u>ผศ. อรุณ เวช วัฒนวงศ์</u>) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ วันที่..... <u>15</u> เดือน..... <u>ตุลาคม</u> พ.ศ..... <u>2563</u>	ลงชื่อ..... <u>สุวิทย์</u> (..... <u>ผศ. ดร. สุวิทย์ อติวิท</u>) ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
---	---

ให้นักศึกษาแนบเอกสารตามประเภทการเผยแพร่บทความวิจัยให้ครบถ้วน แล้วนำเอกสารส่งที่บัณฑิตวิทยาลัย

ประเภทตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

สิ่งที่แนบมาด้วย

- แบบเสนอขอรับการส่งเอกสารการตีพิมพ์ (มร.บ. 11)
- แบบตอบรับการลงวารสาร (ตัวจริง) (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- สำเนาปกใน - ปกนอกวารสาร (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- สำเนาหน้าสารบัญ (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- บทความฉบับสมบูรณ์ (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- เล่มวารสารฉบับจริง ฉบับจริง

ครบ

ไม่ครบ

มศ. 2, 100 36 ผก.

ประเภทนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ

สิ่งที่แนบมาด้วย

- แบบเสนอขอรับการส่งเอกสารการตีพิมพ์ (มร.บ.11)
- แบบตอบรับการนำเสนอผลงาน (ตัวจริง) (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- สำเนาหน้าสารบัญ (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- บทความฉบับสมบูรณ์ (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- ใบประกาศนียบัตรหรือเอกสารที่แสดงถึงการนำเสนอผลงาน (พร้อมสำเนา 2 ชุด)
- เล่มเสนอผลงานที่ได้นำเสนอ (Proceedings) CD

ครบ

ไม่ครบ

1. วารสาร นักสื่อสาร/วารสาร มจร.สาทร - ชุดที่ 13 ฉบับที่ 36 ม.ค. - มี.ค. 64 TC1201

ตรวจสอบเอกสาร..... ผศ. ประยูรชาติ เรืองฤทธิ์ ศรีวิทย์ อธิการบดีบัณฑิตวิทยาลัย มจร.สาทร..... = 0.2

ลงชื่อ..... นิตยา..... ผู้ตรวจสอบ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
นางสาวนิตยา ไชยากุล - 8 ก.ค. 2564

ลงชื่อ..... อนันต์.....
 (..... ผศ.ดร.อนันต์ สีสว่างศรี)
 (รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
 วันที่..... 8..... เดือน..... ก.ค...... พ.ศ..... 64

ลงชื่อ..... กัญญา.....
 (..... รศ.ดร.กัญญา หทัย คุ้มพหล)
 (คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
 วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
8 ก.ค. 2564

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๙๓๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ตอบรับลงบทความในวารสาร

เรียน นางสาวศัสยมน สังเว

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ลงบทความ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญวงศ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อลงพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นั้น กองบรรณาธิการได้พิจารณาแล้ว และให้ความเห็นชอบนำตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๖ เดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่ม ๒ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์บทความอื่นจากท่านในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย)
บรรณาธิการวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๓

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

สำเนาถูกต้อง

๙/๑๐/๖๓

วารสารราย 4 เดือน

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 36 มกราคม-เมษายน พ.ศ. 2564
Volume 13 No.36 January-April 2021

ISSN (Print) 1906-5906

ISSN (Online) 2697-472X

นพพร

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

Journal of Curriculum and Instruction

**วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน เป็นวารสาร

ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Sakon Nakhon Rajabhat University

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป

2. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงาน สร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ผู้ผู้สังคม

เจ้าของ สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อาคาร 5 ชั้น 3

ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000 โทร./Fax. 0-4297-0033 <https://jci.snru.ac.th/>

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ธรรมวิมล อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

กองบรรณาธิการ

บุคคลภายนอก

ผศ.ดร.สมยศ ชิตมงคล

ผศ.ดร.ประยูร บุญใช้

ผศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทปารุง

ดร.สาวิตรี เดาวีโท

ดร.เอนก นรสาร

บุคคลภายใน

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

ดร.อุษา ปราบหงษ์

รศ.ดร.ชานันต์ กุลโพบุตร

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review) ตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

ผศ.ดร.ประยูร บุญใช้

ผศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทปารุง

ดร.เอนก นรสาร

ดร.ณรงค์ศักดิ์ พรหมวัง

ดร.บัณฑิตา ไชยลือชา

ดร.นันทนา ลีลาชัย

ดร.พิศมัย ธรรมศิลป์

ดร.ญาณี ไชยวงศา

ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร

ดร.จิราพร ราชสิงห์

ดร.สกลรัตน์ สวัสดิ์มูล

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

รศ.ดร.ชานันต์ กุลโพบุตร

ผศ.ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

ผศ.ดร.จินดา ลาโพธิ์

ดร.อุษา ปราบหงษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสกลนคร

วิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม

โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส (ราษฎร์บำรุง) จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนนาแกผดุงราชกิจเจริญ จังหวัดนครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

โรงเรียนอนุบาลสกลนคร จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณาทางวิชาการจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)

ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 2 ท่าน

ต้นฉบับ/ศิลปกรรม

ศิวารัตน์ เก่งสุวรรณ

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สกลนครการพิมพ์ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

สารบัญ

บทความวิจัย	หน้า
การพัฒนาหลักสูตรนวัตกรรมการเรียนการสอนผลิตภาพเชิงสร้างสรรค์ บนฐานแหล่งเรียนรู้ชุมชนไพรทอ้งถิ่น เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1-9
การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จิตตินันท์ บุญสุธิกรกุล, มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, ปวีณา อ่อนใจเอื้อ, กรกฏา นั๊กคิม, มฤขมภ์ แก้วจินดา และวรางคณา โสমনันท์	11-19
แนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน รายวิชาการสอน ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สุภัตรา คำสุข และเกื้อ กระแสโสม	21-29
การพัฒนาชุดการคัดกรองเบื้องต้นเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อความพิการในระยะแรกเริ่ม โดยใช้ระบบออนไลน์ จรรยา ชื่นเกษม, กัลยา ชนะภัย และผดุง อารยะวิญญู	31-39
การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้แบบผสมผสาน วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วาสนา บุญชิต, อุษา ปราบหงษ์ และนิติธาร ชูทรัพย์	41-50
การพัฒนาบทเรียนออนไลน์แบบสาริตและฝึกปฏิบัติ เรื่อง การจัดรูปแบบ วิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ศิวาภรณ์ เก่งสุวรรณ และนิติธาร ชูทรัพย์	51-58
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อัตราส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชลธิชา วิมลจันทร์, สำราญ กำจัดภัย และวิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์	59-68
การพัฒนาตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ วิราพร โพธิ์ไทรย์, วันเพ็ญ นันทะศรี และอภิสิทธิ์ สมศรีสุข	69-77
การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนักศึกษา ด้วยเทคนิคการทำเหมือง ข้อมูล สมจิตต์ รัตนอุดมโชค, ดวงฤดี อิ่มบุญสุข และสุวิวรรธน์ วิชกุล	79-90

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย	หน้า
การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ พรพรรณราย เทียมทัน, สุราทิพย์ งามนิล และบัณฑิตา อินสมบัติ	91-100
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษา วิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ศัสยามน สังเว, रेखा อรัญวงศ์ และพิทักษ์ นิลนพคุณ	101-108
ความสามารถการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ความต้องการด้านภาษา ปัญหาในการเรียน ภาษาอังกฤษและทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น บัณฑิต อนุญาหงษ์	109-123
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พัชรินทร์ สุวรรณอำไพ, สாரานู กำจัดภัย และพจมาน ชำนาญกิจ	125-136
การจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี ภาคภูมิ เผ่าเจริญ, นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ และสุรางคณา มัถยานนท์	137-147
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Food and Drink โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรรองกาญจน์ มูลไธสง, วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และสாரานู กำจัดภัย	149-157

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิชาการ	หน้า
ดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับการสอนภาษาอังกฤษออนไลน์ ในช่วงการระบาดของ ของโรคโควิด-19 พิชชารีย์ เกาะน้ำใส	159-166
การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์ โดยใช้แผนภูมิเวเนนซ์ ชัชชมนต์ อัมฤกษ์โชค, รุติพร พิษณุกุล และสุวรรณา จุ้ยทอง	167-176
ความท้าทาย ณ ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ของเด็กไทย : ยุควิถีใหม่ บุญเลี้ยง ทุมทอง	177-185
บทปริทัศน์หนังสือ (Book review)	
ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด เวิน ริทัศน์โส, วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และพวงมาน ชำนาญกิจ	187-191
คำแนะนำการตีพิมพ์	193-199
แบบฟอร์มนำส่งบทความ	200-201

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

[Signature]

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี

The Development of Problem-Based Learning Instructional Model Focus on
Study Skills to Promote Problem Solving Skills and Learning Management
Skills for Undergraduate Student Teachers

ศัสยมน สังเว¹ เรขา อรุณวงศ์² พิทักษ์ นิลนพคุณ³

Satsayamon Sangway¹, Rekha Arunwong² and Phithack Nilnopkoon³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านจิตวิทยาการศึกษา และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนในคณะครุศาสตร์ จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ซึ่งมี 9 ขั้นตอน การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน โดยกำหนดผลที่เกิดกับผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการจัดการเรียนรู้

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Doctor of Philosophy Degree in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Assistant professor in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

³อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Lecturer in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ศัสยมน สังเว, satsayamon@vru.ac.th

รับเมื่อ 5 สิงหาคม 2563 แก้ไข 8 ตุลาคม 2563 ตอรับเมื่อ 9 ตุลาคม 2563

ABSTRACT

The objective of this research was to develop the problem-based learning instructional model which focused on study skills to promote problem solving skills and learning management skills for undergraduate student teachers. The target group for this research was 5 qualified persons who have qualifications and experience in curriculum and teaching, measurement and evaluation, educational psychology, and have teaching experience in the Faculty of Education. The data from the literature review and the in-depth interviews revealed that the developed of problem-based learning instructional model which focused on study skills to promote problem solving skills and learning management skills for undergraduate student teachers consist of principles, concepts, and related theories, specific purposes, specific contents according to model, model learning management process with nine steps, measurement and evaluation, and teacher's roles/students' roles. The desired outcomes for learners were problem solving and learning management skills. Overall model evaluation by qualified experts was suitable at the highest level.

Keyword : Problem-based learning instructional mode, study skills, solving skills, learning management skills

กุ่มิหลัง

เมื่อประเทศก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้รองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN community) การพัฒนาประเทศจึงมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ให้มีความสามารถรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถทางการคิด และการแก้ปัญหา การจัดการศึกษาภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับเปลี่ยนโมทัศน์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องและตอบรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ซึ่งนอกจากสอดคล้อง เหมาะสมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว ระบบการศึกษาไทยยังต้องเตรียมความพร้อมให้มากขึ้นเพื่อให้ทันต่อยุคของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพตัวบุคคล ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพในส่วนอื่น ๆ ตามลำดับ การศึกษา จึงเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร การจัดการระบบการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน จึงพยายามปรับเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครู ร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดการระบบการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปสู่การเรียนรู้ เป็นการแสวงหาความรู้ และเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นการจัดการกิจกรรม การเรียนแบบได้ลงมือกระทำ (Active learning) ที่ยึดนักเรียน

เป็นศูนย์กลาง (Student-centered) ครูต้องมีคุณสมบัติมากกว่า การเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอน (Teacher) ครูต้องมีลักษณะของผู้ที่สามารถชี้แนะการเรียนรู้ (Learning coaching) และสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำนักเรียนเดินทางไปสู่โลกของการเรียนรู้ ที่ไร้ขีดจำกัดได้ บทบาทของครูจากยุคสมัยก่อนจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ครูในโลกยุคใหม่ ต้องมีความรอบรู้ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ มีทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือแม้แต่ การรู้เท่าทันข้อมูลในยุคปัจจุบัน มากกว่าการเป็นเพียงผู้ดูแลรายวิชาที่สอนเท่านั้น ครูต้องเพิ่มบทบาทของการเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้และมีความหมายต่อนักเรียน ดังนั้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะนำนักเรียนไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การวางแผนการจัดการยุทธศาสตร์ทางการสอนของครู จึงนับเป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของครูผู้สอน ครูจะออกแบบกิจกรรมอย่างไร มีวิธีบริหารจัดการระบบการเรียนรู้ การสอนอย่างไร เพื่อให้ตอบสนองต่อคุณลักษณะของเด็กไทย ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในระดับอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์
ที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตที่จบไปเป็นครู

การพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศในปัจจุบันได้ยึดตาม
แนวทางกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.
2551-2565) มีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ
ต้องการยกระดับคุณภาพของวงการอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิต
และพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่
เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้
และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของการแข่งขัน
ของประเทศในโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา, 2556) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ
และความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้เฉพาะไหม
เนื้อหาวิชาเพียงเท่านั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนใน
ปัจจุบันจึงควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และ
การแก้ปัญหา โดยครูผู้สอนต้องเสริมสร้างประสบการณ์การ
เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้คิด และแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
ดังนั้นในกระบวนการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู จึงถือว่าบึง
ตัวแปรที่สำคัญในการที่จะพัฒนาบุคคลที่จะเป็นครูในอนาคต
ให้มั่งคั่งความรู้ มีมุมมอง และมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนานักเรียน
ของตนเองให้มีคุณภาพ และมีศักยภาพ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา
เป็นฐาน (Problem-based Learning-PBL) นับเป็นวิธีการ
เรียนรู้หนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
ได้ดี เนื่องจากเป็นวิธีหนึ่งที่มีมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการ
คิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา
เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ (Experiential learning)
ที่เป็นประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากวิเคราะห์เหตุการณ์หรือ
สถานการณ์ที่เป็นปัญหา โดยใช้กระบวนการการเรียนรู้
ที่หลากหลายให้ได้มาซึ่งปัญหา แหล่งข้อมูลในการแก้ปัญหา
และวิธีการแก้ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและการสะท้อนกลับ
(Reflection) นำไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ใน
สถานการณ์ใหม่ต่อไป

นอกเหนือจากแนวคิดที่มุ่งพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ตามกระบวนการต่าง ๆ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL)
ยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นให้หลักสูตรมีการปรับปรุง ปรับเปลี่ยน
วิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและ

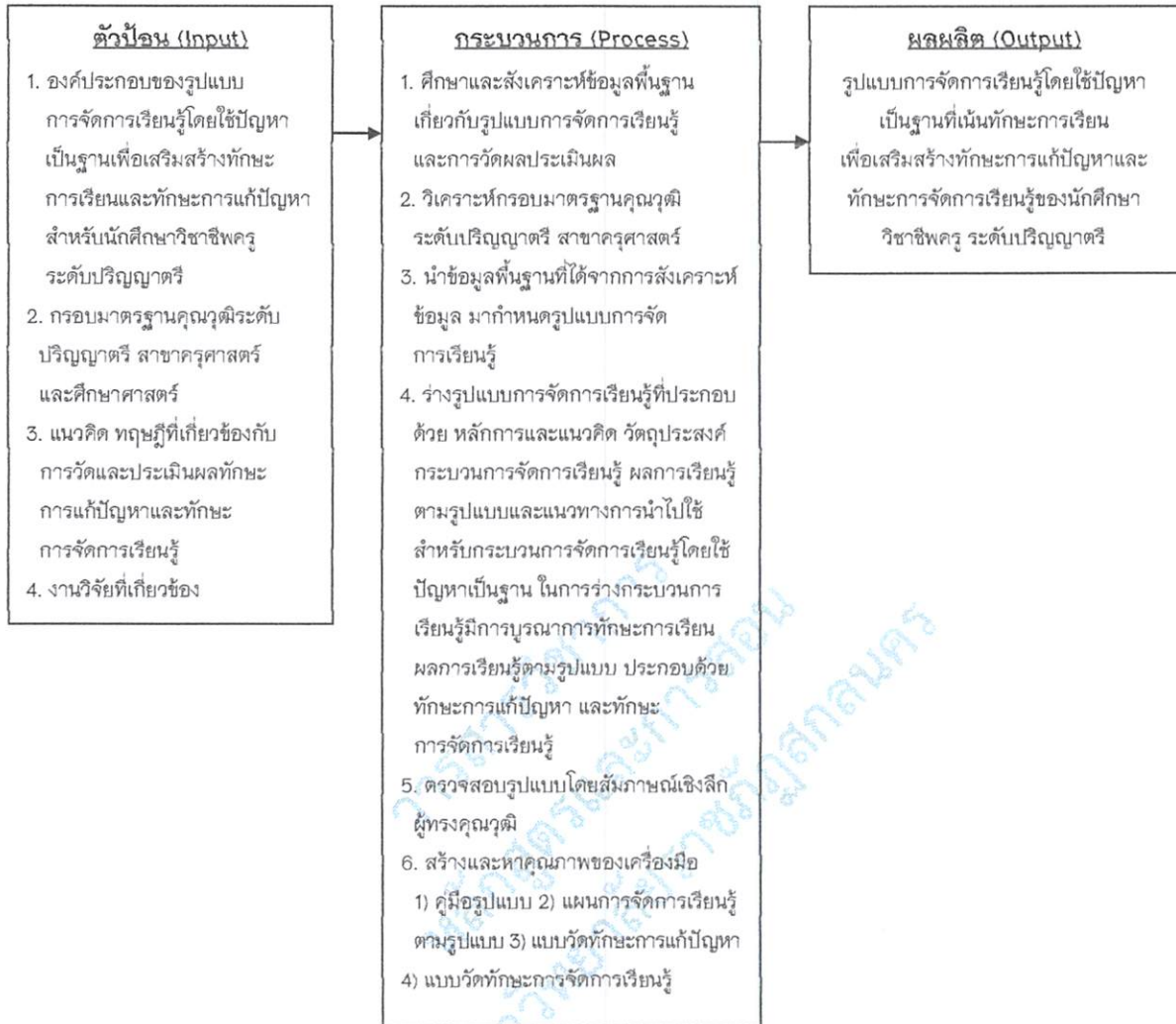
เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยอีกด้วย ทั้งนี้ นอกเหนือจาก
การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ให้มีทักษะการแก้ปัญหาแล้วนั้น ทักษะในการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูนับว่าเป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญ
ที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบ
อาชีพครู ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552)
ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่มุ่งให้เกิดแก่นักศึกษาใน
ระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม
และจริยธรรม (Ethics and moral) 2) ด้านความรู้ (Knowledge)
3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) 4) ด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal
skills and responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี (Numerical analysis,
communication skills and information technology skills) และ
สำหรับนักศึกษาสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ที่
มีทักษะที่สำคัญเฉพาะ จึงได้มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ด้านที่ 6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ
ตามทักษะที่พึงประสงค์ ได้แก่ 1) มีความเชี่ยวชาญใน
การจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย 2) มีความเชี่ยวชาญ
ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย และ
3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอน
อย่างบูรณาการ

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนา
รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะ
การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะ
การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้ได้รูปแบบ
ที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปใช้เพื่อพัฒนานักศึกษา
วิชาชีพครูทางด้านทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและ
ทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับ
ปริญญาตรี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เอกสารและแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จาก Barrow, H.S. and Tamblin, R.M. (1980); Cindy E. Hmelo-Silver (2004); Christine H. McGuire (1980); David,

M.H. and Harden, R. (1997); Evans Atsiaya siah and Julius K. Maiyo (2015); Joyce, B. & Weil, M. (1992); Joyce, B. & Weil, M. (1996); Joyce, B. & Weil, M. (2000); Thomas Harboe and Rikke von Mullen (2017); Walton, Henry, and M.B. Matthews (eds.) (1989); White, J. (1996) และ Wood, D.R. (1994) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้กระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่

Handwritten signature

- ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
- ขั้นที่ 2 การเสนอปัญหาและพบปัญหา
- ขั้นที่ 3 การกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 4 การระดมสมองวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 5 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- ขั้นที่ 6 การสังเคราะห์งาน ดำเนินการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 7 การประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 8 การนำเสนองานและการประเมินผลงาน

และจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้ทักษะการเรียนรู้ 10 ทักษะ ได้แก่

- 1) ทักษะคิดและแรงจูงใจ
- 2) การจัดระบบการเรียนรู้และการบริหารเวลาเรียน
- 3) การเตรียมพร้อมในการเรียน
- 4) การลดความวิตกกังวลในการเรียน
- 5) การเข้าเรียนและการมีส่วนร่วมในการเรียน
- 6) การจดบันทึกการเรียน
- 7) การทำการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมาย
- 8) การทบทวนบทเรียน
- 9) การศึกษาค้นคว้า
- 10) การเตรียมตัวในการสอบ

3. ร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้

ร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้จากองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล 8 ขั้นตอน นำมาบูรณาการกับทักษะการเรียนรู้ 10 ทักษะได้เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
- ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอปัญหาและพบปัญหา
- ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 4 ขั้นระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 5 ขั้นการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- ขั้นที่ 6 ขั้นการดำเนินการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 7 ขั้นประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 8 ขั้นนำเสนองานและประเมินผลงาน
- ขั้นที่ 9 ขั้นประเมินตนเองหลังเรียน

รายละเอียดการสังเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 1
ตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน

กระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน (8 ขั้นตอน)	ทักษะการเรียนรู้	การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ (9 ขั้นตอน)
ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน	- ทักษะคิดและแรงจูงใจ	ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
ขั้นที่ 2 การเสนอปัญหาและพบปัญหา	- การเตรียมพร้อมในการเรียน - การเข้าเรียนและมีสมาธิในการเรียน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอปัญหาและพบปัญหา
ขั้นที่ 3 การกำหนดปัญหา	- การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ - การจัดระบบการเรียนรู้ และการบริหารเวลาเรียน	ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดปัญหา
ขั้นที่ 4 การระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	- การเข้าเรียนและมีส่วนร่วมในกลุ่ม - การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน - การศึกษาค้นคว้า	ขั้นที่ 4 ขั้นระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
ขั้นที่ 5 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	- การศึกษาค้นคว้า - การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน - การทำการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมาย	ขั้นที่ 5 ขั้นการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
ขั้นที่ 6 การสังเคราะห์งาน ดำเนินการแก้ปัญหา	- การจดบันทึกการเรียน - การจัดระบบการเรียนรู้ และการบริหารเวลาเรียน	ขั้นที่ 6 ขั้นการดำเนินการแก้ปัญหา
ขั้นที่ 7 การประเมินกระบวนการแก้ปัญหา	- การจัดระบบการเรียนรู้และการบริหารเวลาเรียน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 7 ขั้นประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
ขั้นที่ 8 การนำเสนองานและการประเมินผลงาน	- การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 8 ขั้นนำเสนองานและประเมินผลงาน
	- การเตรียมตัวในการสอบ	ขั้นที่ 9 ขั้นประเมินตนเองหลังเรียน

4. ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย

- 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ
- 3) เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ

- 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ
- 5) การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ
- 6) บทบาทผู้สอน และผู้เรียน

โดยสังเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน เรียบเรียงสาระสำคัญขององค์ประกอบเป็นข้อความที่กระชับและมีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ ด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีเหตุผลนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ด้านเนื้อหาสาระอธิบายลักษณะสำคัญของเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลทักษะการแก้ปัญหา กำหนดลักษณะสำคัญในการวัดและประเมินโดยผ่านสถานการณ์ปัญหา มีประเด็นการประเมินตามกระบวนการแก้ปัญหา การวัดและประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้กำหนดลักษณะสำคัญในการวัดโดยผ่านกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสถานการณ์และมีประเด็นการประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนออกแบบ

5. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้านการประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซึ่งมี 9 ขั้นตอน การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน โดยกำหนดผลที่期待กับผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่าคะแนน
1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5	5	5	5	5	5.0
2. วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
3. เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ	5	4	5	5	5	4.8
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
5. การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
6. บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียน	4	4	4	5	5	4.4
สรุปคะแนน	4.83	4.66	4.83	5.00	5.00	4.66

อภิปรายผล

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 โดยผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ได้องค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ และ 6) บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียน

ในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่ 1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง, องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ, องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ, และองค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 5.00 และองค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 4.8

หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบที่ 6 บทบาทผู้สอน และผู้เรียน มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 4.4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในแต่ละองค์ประกอบได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ชัดเจน และเหมาะสม ทั้งได้มีการนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้คุณภาพของเอกสารประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา และแบบวัดทักษะการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งมีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา สังเคราะห์เอกสารและเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและทักษะการเรียนรู้เพื่อให้ได้เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการคิด การศึกษาค้นคว้า ข้อมูลการทำงานกลุ่ม และการวางแผนในการจัดการปัญหาผนวกกับการมีทักษะการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีและมีแรงจูงใจในการเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ด้วยตนเองอย่างมั่นใจสอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์โรวส์ และแทมบลิน (Barrows and Tamblyn, 1980) ที่ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1. ได้รับความรู้ในเนื้อหาที่เป็นบูรณาการและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์เป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา การได้เผชิญปัญหาเป็นโอกาสที่จะได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

3. พัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนโดยการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ วิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ รวบรวมความรู้และนำมาสรุปเป็นความรู้ใหม่ เป็นลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย มีวิธีการแสวงหาความรู้และไตร่ตรองทรัพยากรการเรียนรู้ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความหมายสำคัญช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนด้วยตนเอง

4. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนเป็นกลุ่มย่อยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนแนวคิดกับผู้อื่นทำให้มีความรู้กว้างขวาง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม

5. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

การที่ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่ดีต่อการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามในการทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลงไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรศึกษาลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบให้ถี่ถ้วนก่อนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้สอนที่เคยเป็นผู้บรรยาย หรือนำกิจกรรมต้องปรับเป็นผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้เรียน ตลอดจนคอยให้คำชี้แนะและสร้างบทเรียนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิดสำคัญของปัญหา จนสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาในท้ายที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ในรายวิชาอื่นที่มีธรรมชาติวิชาเกี่ยวกับการสอน การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ และครอบคลุมในทุกเนื้อหาวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barrow, H.S. and Tamblyn, R.M. (1980). *Problem-Based Learning : An Approach to Medical Education*. New York: Plenum Publishing Corporation.
- Cindy E. Hmelo-Silver. (2004). Problem-Based Learning: What and How do students learn?. *Educational Psychology Review*, 16(3).
- Christine H. McGuire. (1980). Assessment of Problem-Solving Skills. *Medical Teacher*, 2(2), 74-79.
- David, M.H. and Harden, R. (1997). *Problem-Based Learning: A practical guide*. AMEE Medical Education guides no 15, University of Dundee, Scotland.
- Evans Atsiaya siah and Julius K. Maiyo. (2015). Study of the relationship between study habits and academic achievement of students: A case of Spicer Higher Secondary School, India. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*. Academic Journal.
- Joyce, B. & Weil, M. (1992). *Models of Teaching* (4thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- _____. (1996). *Models of Teaching* (5thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- _____. (2000). *Models of Teaching* (6thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Thomas Harboe and Rikke von Mullen. (2017). *Study Skills for International Students*. The teaching and learning unit of social sciences. University of Copenhagen.
- Walton, Henry, and M.B. Matthews (eds.). (1989). Essentials of problem-based learning. *Medical Education*, 23(6).
- White, J. (1996). Education and Nationality. *Journal of Philosophy of Education*, 30.
- Wood, D.R. (1994). *Problem Based Learning: How to Gain the Most from PBL*. Hamilton: W.L. Griffin Printing Limited.

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๙๓๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ตอบรับลงบทความในวารสาร

เรียน นางสาวศัสยมน สังเว

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ลงบทความ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญวงศ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อลงพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นั้น กองบรรณาธิการได้พิจารณาแล้ว และให้ความเห็นชอบนำตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๖ เดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่ม ๒ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์บทความอื่นจากท่านในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย)

บรรณาธิการวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

สำเนาถูกต้อง

บัณฑิตวิทยาลัย

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๓

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

วารสารราย 4 เดือน

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 36 มกราคม-เมษายน พ.ศ. 2564
Volume 13 No.36 January-April 2021

ISSN (Print) 1906-5906

ISSN (Online) 2697-472X

พรพรรณ

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

Journal of Curriculum and Instruction

**วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน เป็นวารสาร

ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Sakon Nakhon Rajabhat University

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป

2. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงาน สร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ผู้สูงส่งคม

เจ้าของ สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อาคาร 5 ชั้น 3

ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000 โทร./Fax. 0-4297-0033 <https://jci.snru.ac.th/>

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ธรรมวินทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

กองบรรณาธิการ

บุคคลภายนอก

ผศ.ดร.สมยศ ชิดมงคล

ผศ.ดร.ประยูร บุญใช้

ผศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทพบำรุง

ดร.สาวิตรี เดาวีโท

ดร.เอนก นรสาร

บุคคลภายใน

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

ดร.อุษา ปราบหงษ์

รศ.ดร.ชานันต์ กุลไพบุตร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม

ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review) ตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

ผศ.ดร.ประยูร บุญใช้

ผศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทพบำรุง

ดร.เอนก นรสาร

ดร.ณรงค์ศักดิ์ พรหมวัง

ดร.บัณฑิตา ไชยลือชา

ดร.นันทนา ลีลาชัย

ดร.พิศมัย ธรรมศิลป์

ดร.ญาณี ไชยวงศา

ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร

ดร.จิราพร ราชสิงห์

ดร.สกลรัตน์ สวัสดิ์มูล

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

รศ.ดร.ชานันต์ กุลไพบุตร

ผศ.ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

ผศ.ดร.จินดา ลาโพธิ์

ดร.อุษา ปราบหงษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสกลนคร

วิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม

โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส (ราษฎร์บำรุง) จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนนาแกแดงราษฎร์กิจเจริญ จังหวัดนครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

โรงเรียนอนุบาลสกลนคร จังหวัดสกลนคร

โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณาทางวิชาการจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)

ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 2 ท่าน

ต้นฉบับ/ศิลปกรรม

ศิวารัตน์ เก่งสุวรรณ

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สกลนครการพิมพ์ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

W. N. Rajabhat

สารบัญ

บทความวิจัย	หน้า
การพัฒนาหลักสูตรนวัตกรรมการเรียนการสอนผลิตภาพเชิงสร้างสรรค์ บนฐานแหล่งเรียนรู้ชุมชนไพรทอ้งถิ่น เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1-9
การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จิตตินันท์ บุญสุธิกรกุล, มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, ปวีณา อ่อนใจเอื้อ, กรกฏา นักร้อง, มฤชฎี แก้วจินดา และวรางคณา โสมะนันท์	11-19
แนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อยู่โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน รายวิชาการสอน ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สุภัตรา คำสุข และเกื้อ กระแสโสม	21-29
การพัฒนาชุดการคัดกรองเบื้องต้นเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อความพิการในระยะแรกเริ่ม โดยใช้ระบบออนไลน์ จรรยา ชื่นเกษม, กัลยา ชนะภัย และผดุง อารยะวิญญู	31-39
การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้แบบผสมผสาน วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วาสนา บุญชิต, อุษา ปราบหงษ์ และนิติธาร ชูทรัพย์	41-50
การพัฒนาบทเรียนออนไลน์แบบสาริตและฝึกปฏิบัติ เรื่อง การจัดรูปแบบ วิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ศิวาภรณ์ เก่งสุวรรณ และนิติธาร ชูทรัพย์	51-58
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อัตราส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชลธิชา วิมลจันทร์, สำราญ กำจัดภัย และวิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์	59-68
การพัฒนาตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วิราพร โพธิ์ไทรย์, วันเพ็ญ นันทะศรี และอภิสิทธิ์ สมศรีสุข	69-77
การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการหันสภาพของนักศึกษา ด้วยเทคนิคการทำเหมือง ข้อมูล สมจิตต์ รัตนอุดมโชค, ดวงฤดี อิ่มบุญสุข และสุวิวรรธน์ วิชกุล	79-90

 น.น.น.

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย	หน้า
การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ พรพรรณราย เทียมทัน, สุราทิพย์ งามนิล และบัณฑิตา อินสมบัติ	91-100
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษา วิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ศัสมน ส้งเว, रेखा อรุณวงศ์ และพิทักษ์ นิลนพคุณ	101-108
ความสามารถการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ความต้องการด้านภาษา ปัญหาในการเรียน ภาษาอังกฤษและทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น บัณฑิต อนุญาหงษ์	109-123
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พัชรินทร์ สุวรรณอำไพ, สัราณู กำจัดภัย และพจมาน ชำนาญกิจ	125-136
การจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี ภาคภูมิ เผ่าเจริญ, นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ และสุรางคณา มัถยานนท์	137-147
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Food and Drink โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรองกาญจน์ มุลโรสง, วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และสัราณู กำจัดภัย	149-157

 นสอ.๒

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิชาการ	หน้า
ดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับการสอนภาษาอังกฤษออนไลน์ ในช่วงการระบาดของ ของโรคโควิด-19 พิชชารีย์ เกาะน้ำใส	159-166
การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์ โดยใช้แผนภูมิเวหน์ ชัชชมนต์ อัมฤกษ์โชค, ฐิติพร พิษณุกุล และสุวรรณา จ้อยทอง	167-176
ความท้าทาย ณ ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ของเด็กไทย : ยุควิถีใหม่ บุญเลี้ยง ทุมทอง	177-185
บทปริทัศน์หนังสือ (Book review)	
ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด เวิน รัตสนิโส, วิจิตรรา วงศ์อนุสิทธิ์ และพวงมาน ชำนาญกิจ	187-191
คำแนะนำการตีพิมพ์	193-199
แบบฟอร์มนำส่งบทความ	200-201

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการกตณ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี

The Development of Problem-Based Learning Instructional Model Focus on
Study Skills to Promote Problem Solving Skills and Learning Management
Skills for Undergraduate Student Teachers

ศัสยมน สังเว¹ เรขา อรุณวงศ์² พิทักษ์ นิลนพคุณ³

Satsayamon Sangway¹, Rekha Arunwong² and Phithack Nilnopkoon³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านจิตวิทยาการศึกษา และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนในคณะครุศาสตร์ จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ซึ่งมี 9 ขั้นตอน การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน โดยกำหนดผลที่เกิดกับผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการจัดการเรียนรู้

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Doctor of Philosophy Degree in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Assistant professor in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

³อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Lecturer in Curriculum and Instruction, Valaya Rajabhat University under the Royal Patronage

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ศัสยมน สังเว, satsayamon@vru.ac.th

รับเมื่อ 5 สิงหาคม 2563 แก้ไข 8 ตุลาคม 2563 ตอรับเมื่อ 9 ตุลาคม 2563

ABSTRACT

The objective of this research was to develop the problem-based learning instructional model which focused on study skills to promote problem solving skills and learning management skills for undergraduate student teachers. The target group for this research was 5 qualified persons who have qualifications and experience in curriculum and teaching, measurement and evaluation, educational psychology, and have teaching experience in the Faculty of Education. The data from the literature review and the in-depth interviews revealed that the developed of problem-based learning instructional model which focused on study skills to promote problem solving skills and learning management skills for undergraduate student teachers consist of principles, concepts, and related theories, specific purposes, specific contents according to model, model learning management process with nine steps, measurement and evaluation, and teacher's roles/students' roles. The desired outcomes for learners were problem solving and learning management skills. Overall model evaluation by qualified experts was suitable at the highest level.

Keyword : Problem-based learning instructional mode, study skills, solving skills, learning management skills

กุ่มิหลััง

เมื่อประเทศก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้รองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN community) การพัฒนาประเทศจึงมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ให้มีความสามารถรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถทางการคิด และการแก้ปัญหา การจัดการศึกษาภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องและตอบรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ซึ่งนอกจากสอดคล้อง เหมาะสมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว ระบบการศึกษาไทยยังต้องเตรียมความพร้อมให้มากขึ้นเพื่อให้ทันต่อยุคของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพตัวบุคคล ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพในส่วนอื่น ๆ ตามลำดับ การศึกษา จึงเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน จึงพยายามปรับเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครู ร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปสู่การเรียนรู้ เป็นการแสวงหาความรู้ และเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นการจัดการกิจกรรม การเรียนแบบได้ลงมือกระทำ (Active learning) ที่ยึดนักเรียน

เป็นศูนย์กลาง (Student-centered) ครูต้องมีคุณสมบัติมากกว่า การเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอน (Teacher) ครูต้องมีลักษณะของผู้ที่สามารถชี้แนะการเรียนรู้ (Learning coaching) และสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำนักเรียนเดินทางไปสู่โลกของการเรียนรู้ ที่ไร้ขีดจำกัดได้ บทบาทของครูจากยุคสมัยก่อนจำเป็นต้อง มีการเปลี่ยนแปลง ครูในโลกยุคใหม่ ต้องมีความรอบรู้ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ มีทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือแม้แต่ การรู้เท่าทันข้อมูลในยุคปัจจุบัน มากกว่าการเป็นเพียงผู้ดูแล รายวิชาที่สอนเท่านั้น ครูต้องเพิ่มบทบาทของการเพิ่มพูนความรู้ แก่นักเรียน เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้และมีความหมาย ต่อนักเรียน ดังนั้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific skills) ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะนำนักเรียนไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การวางแผนการจัดการยุทธศาสตร์ทางการสอนของครู จึงนับเป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของครูผู้สอน ครูจะออกแบบกิจกรรมอย่างไร มีวิธีบริหารจัดการกระบวนการ เรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้ตอบสนองต่อคุณลักษณะ ของเด็กไทย ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในระดับอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์
ที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตที่จบไปเป็นครู

การพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศในปัจจุบันได้ยึดตาม
แนวทางกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.
2551-2565) มีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ
ต้องการยกระดับคุณภาพของวงการอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิต
และพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่
เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้
และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของการแข่งขัน
ของประเทศในโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา, 2556) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ
และความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้เฉพาะใน
เนื้อหาวิชาเพียงเท่านั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนใน
ปัจจุบันจึงควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และ
การแก้ปัญหา โดยครูผู้สอนต้องเสริมสร้างประสบการณ์การ
เรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด และแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
ดังนั้นในกระบวนการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู จึงถือว่าเป็น
ตัวแปรที่สำคัญในการที่จะพัฒนาบุคคลที่จะเป็นครูในอนาคต
ให้มีองค์ความรู้ มีมุมมอง และมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนานักเรียน
ของตนเองให้มีคุณภาพ และมีศักยภาพ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา
เป็นฐาน (Problem-based Learning-PBL) นับเป็นวิธีการ
เรียนรู้หนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
ได้ดี เนื่องจากเป็นวิธีหนึ่งที่มีแก่นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการ
คิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา
เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ (Experiential learning)
ที่เป็นประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากวิเคราะห์เหตุการณ์หรือ
สถานการณ์ที่เป็นปัญหา โดยใช้กระบวนการการเรียนรู้
ที่หลากหลายให้ได้มาซึ่งปัญหา แหล่งข้อมูลในการแก้ปัญหา
และวิธีการแก้ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและการสะท้อนกลับ
(Reflection) นำไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ใน
สถานการณ์ใหม่ต่อไป

นอกเหนือจากแนวคิดที่มุ่งพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ตามกระบวนการต่าง ๆ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL)
ยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นให้หลักสูตรมีการปรับปรุง ปรับเปลี่ยน
วิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและ

เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยอีกด้วย ทั้งนี้ นอกเหนือจาก
การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ให้มีทักษะการแก้ปัญหาแล้วนั้น ทักษะในการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูนับว่าเป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญ
ที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบ
อาชีพครู ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552)
ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่มุ่งให้เกิดแก่นบัณฑิตใน
ระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม
และจริยธรรม (Ethics and moral) 2) ด้านความรู้ (Knowledge)
3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) 4) ด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal
skills and responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี (Numerical analysis,
communication skills and information technology skills) และ
สำหรับนักศึกษาสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ที่
มีทักษะที่สำคัญเฉพาะ ซึ่งได้มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ด้านที่ 6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ
ตามทักษะที่พึงประสงค์ ได้แก่ 1) มีความเชี่ยวชาญใน
การจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย 2) มีความเชี่ยวชาญ
ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย และ
3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอน
อย่างบูรณาการ

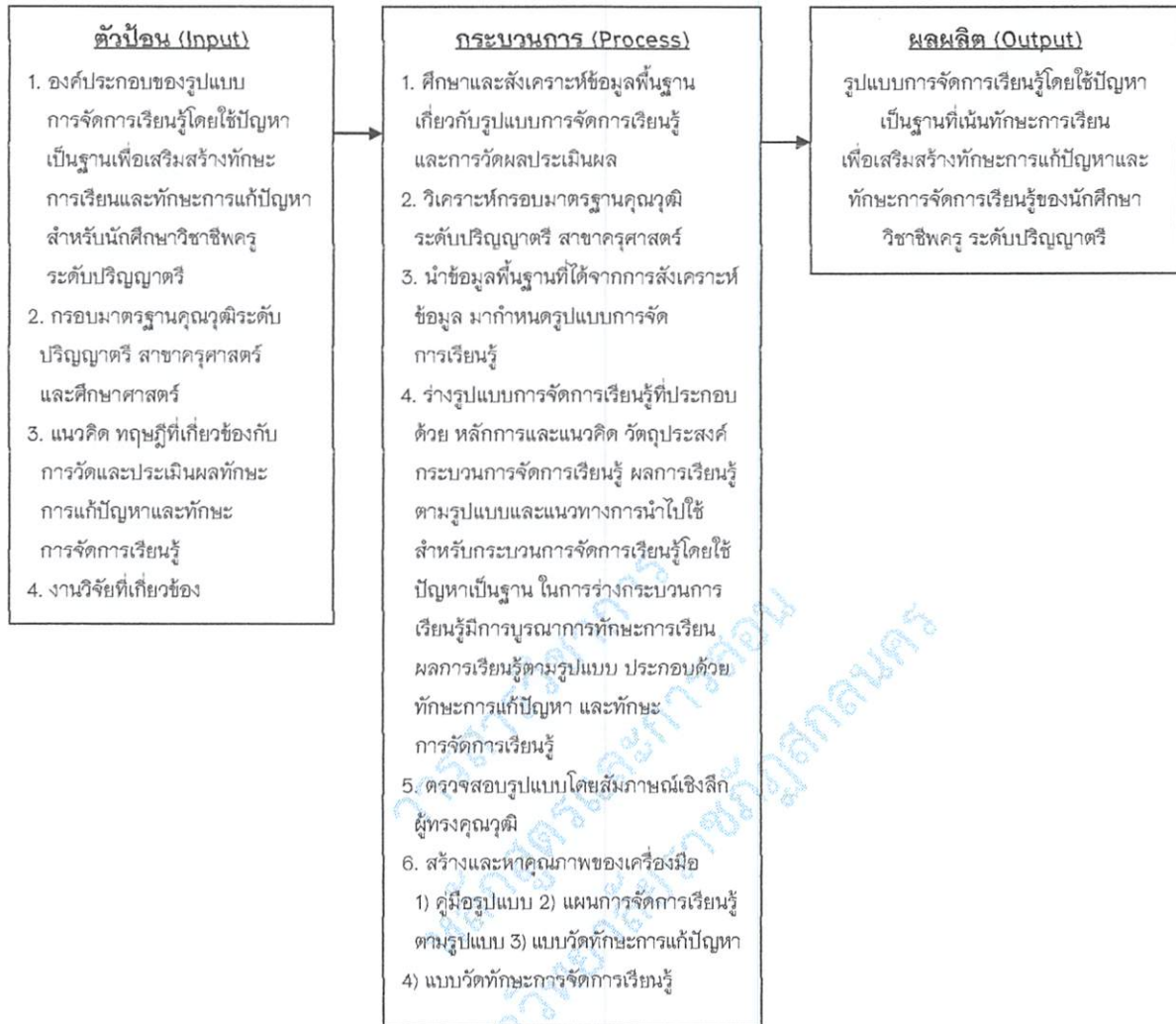
จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนา
รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะ
การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะ
การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้ได้รูปแบบ
ที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปใช้เพื่อพัฒนานักศึกษา
วิชาชีพครูทางด้านทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและ
ทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับ
ปริญญาตรี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เอกสารและแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จาก Barrow, H.S. and Tamblin, R.M. (1980); Cindy E. Hmelo-Silver (2004); Christine H. McGuire (1980); David,

M.H. and Harden, R. (1997); Evans Atsiaya siahi and Julius K. Maiyo (2015); Joyce, B. & Weil, M. (1992); Joyce, B. & Weil, M. (1996); Joyce, B. & Weil, M. (2000); Thomas Harboe and Rikke von Mullen (2017); Walton, Henry, and M.B. Matthews (eds.) (1989); White, J. (1996) และ Wood, D.R. (1994) หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้กระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่

Handwritten signature

- ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
- ขั้นที่ 2 การเสนอปัญหาและพบปัญหา
- ขั้นที่ 3 การกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 4 การระดมสมองวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 5 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- ขั้นที่ 6 การสังเคราะห์งาน ดำเนินการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 7 การประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 8 การนำเสนองานและการประเมินผลงาน

และจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้ทักษะการเรียนรู้ 10 ทักษะ ได้แก่

- 1) ทักษะคิดและแรงจูงใจ
- 2) การจักระบบการเรียนและการบริหารเวลาเรียน
- 3) การเตรียมพร้อมในการเรียน
- 4) การลดความวิตกกังวลในการเรียน
- 5) การเข้าเรียนและการมีสมาธิในการเรียน
- 6) การจดบันทึกการเรียน
- 7) การทำการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมาย
- 8) การทบทวนบทเรียน
- 9) การศึกษาค้นคว้า
- 10) การเตรียมตัวในการสอบ

3. ร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้

ร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้จากองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล 8 ขั้นตอน นำมาบูรณาการกับทักษะการเรียนรู้ 10 ทักษะได้เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
- ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอปัญหาและพบปัญหา
- ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 4 ขั้นระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 5 ขั้นการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- ขั้นที่ 6 ขั้นการดำเนินการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 7 ขั้นประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 8 ขั้นนำเสนองานและประเมินผลงาน
- ขั้นที่ 9 ขั้นประเมินตนเองหลังเรียน

รายละเอียดการสังเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 1
ตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน

กระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน (8 ขั้นตอน)	ทักษะการเรียนรู้	การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ (9 ขั้นตอน)
ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน	- ทักษะคิดและแรงจูงใจ	ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมผู้เรียน
ขั้นที่ 2 การเสนอปัญหาและพบปัญหา	- การเตรียมพร้อมในการเรียน - การเข้าเรียนและมีสมาธิในการเรียน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอปัญหาและพบปัญหา
ขั้นที่ 3 การกำหนดปัญหา	- การตั้งเป้าหมายการเรียน - การจักระบบการเรียน และการบริหารเวลาเรียน	ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดปัญหา
ขั้นที่ 4 การระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	- การเข้าเรียนและมีส่วนร่วมในกลุ่ม - การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน - การศึกษาค้นคว้า	ขั้นที่ 4 ขั้นระดมสมองและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
ขั้นที่ 5 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	- การศึกษาค้นคว้า - การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน - การทำการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมาย	ขั้นที่ 5 ขั้นการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
ขั้นที่ 6 การสังเคราะห์งาน ดำเนินการแก้ปัญหา	- การจดบันทึกการเรียน - การจักระบบการเรียน และการบริหารเวลาเรียน	ขั้นที่ 6 ขั้นการดำเนินการแก้ปัญหา
ขั้นที่ 7 การประเมินกระบวนการแก้ปัญหา	- การจักระบบการเรียนและการบริหารเวลาเรียน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 7 ขั้นประเมินกระบวนการแก้ปัญหา
ขั้นที่ 8 การนำเสนองานและการประเมินผลงาน	- การอ่านและทบทวน - การจดบันทึกการเรียน	ขั้นที่ 8 ขั้นนำเสนองานและประเมินผลงาน
	- การเตรียมตัวในการสอบ	ขั้นที่ 9 ขั้นประเมินตนเองหลังเรียน

4. ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรีประกอบด้วย

- 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ
- 3) เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ

- 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ
- 5) การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ
- 6) บทบาทผู้สอน และผู้เรียน

โดยสังเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน เรียบเรียงสาระสำคัญขององค์ประกอบเป็นข้อความที่กระชับและมีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ ด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีเหตุผลนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ด้านเนื้อหาสาระอธิบายลักษณะสำคัญของเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลทักษะการแก้ปัญหา กำหนดลักษณะสำคัญในการวัดและประเมินโดยผ่านสถานการณ์ปัญหา มีประเด็นการประเมินตามกระบวนการแก้ปัญหา การวัดและประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้กำหนดลักษณะสำคัญในการวัดโดยผ่านกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนออกแบบ

5. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้านการประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซึ่งมี 9 ขั้นตอน การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียน โดยกำหนดผลที่เกิกับผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่าคะแนน
1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5	5	5	5	5	5.0
2. วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
3. เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ	5	4	5	5	5	4.8
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
5. การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ	5	5	5	5	5	5.0
6. บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียน	4	4	4	5	5	4.4
สรุปคะแนน	4.83	4.66	4.83	5.00	5.00	4.86

อภิปรายผล

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 โดยผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ได้องค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ และ 6) บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียน

ในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่ 1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง, องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบ, องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ, และองค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 5.00 และองค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาสาระที่ใช้สอนตามรูปแบบ มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 4.8

หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบที่ 6 บทบาทผู้สอน และผู้เรียน มีค่าของคะแนนอยู่ที่ 4.4 หมายถึง มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในแต่ละองค์ประกอบได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ชัดเจน และเหมาะสม ทั้งได้มีการนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้คุณภาพของเอกสารประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา และแบบวัดทักษะการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งมีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา สังเคราะห์เอกสารและเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและทักษะการเรียนรู้เพื่อให้ได้เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการคิด การศึกษาค้นคว้า ข้อมูลการทำงานกลุ่ม และการวางแผนในการจัดการปัญหาผนวกกับการมีทักษะการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีและมีแรงจูงใจในการเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ด้วยตนเองอย่างมั่นใจสอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์โรวส์ และแทมบลิน (Barrows and Tamblyn, 1980) ที่ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1. ได้รับความรู้ในเนื้อหาที่เป็นบูรณาการและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์เป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา การได้เผชิญปัญหาเป็นโอกาสที่จะได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

3. พัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนโดยการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ วิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ รวบรวมความรู้และนำมาสรุปเป็นความรู้ใหม่ เป็นลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย มีวิธีการแสวงหาความรู้และไตร่ตรองทรัพยากรการเรียนรู้ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความหมายสำคัญช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนด้วยตนเอง

4. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนเป็นกลุ่มย่อยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนแนวคิดกับผู้อื่นทำให้มีความรู้กว้างขวาง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม

5. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

การที่ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่ดีต่อการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามในการทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรศึกษาลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบให้ถี่ถ้วนก่อนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้สอนที่เคยเป็นผู้บรรยาย หรือนำกิจกรรมต้องปรับเป็นผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้เรียน ตลอดจนคอยให้คำชี้แนะและสร้างบทเรียนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิดสำคัญของปัญหา จนสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาในท้ายที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีในรายวิชาอื่นที่มีธรรมชาติวิชาเกี่ยวกับการสอน การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ และครอบคลุมในทุกเนื้อหาวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barrow, H.S. and Tamblyn, R.M. (1980). *Problem-Based Learning : An Approach to Medical Education*. New York: Plenum Publishing Corporation.
- Cindy E. Hmelo-Silver. (2004). Problem-Based Learning: What and How do students learn?. *Educational Psychology Review*, 16(3).
- Christine H. McGuire. (1980). Assessment of Problem-Solving Skills. *Medical Teacher*, 2(2), 74-79.
- David, M.H. and Harden, R. (1997). *Problem-Based Learning: A practical guide*. AMEE Medical Education guides no 15, University of Dundee, Scotland.
- Evans Atsiaya siahi and Julius K. Maiyo. (2015). Study of the relationship between study habits and academic achievement of students: A case of Spicer Higher Secondary School, India. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*. Academic Journal.
- Joyce, B. & Weil, M. (1992). *Models of Teaching* (4thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- _____. (1996). *Models of Teaching* (5thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- _____. (2000). *Models of Teaching* (6thed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Thomas Harboe and Rikke von Mullen. (2017). *Study Skills for International Students*. The teaching and learning unit of social sciences. University of Copenhagen.
- Walton, Henry, and M.B. Matthews (eds.). (1989). Essentials of problem-based learning. *Medical Education*, 23(6).
- White, J. (1996). Education and Nationality. *Journal of Philosophy of Education*, 30.
- Wood, D.R. (1994). *Problem Based Learning: How to Gain the Most from PBL*. Hamilton: W.L. Griffin Printing Limited.